«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ´ 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς´ 63).

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΔ´. | Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουνίου 1934 | Ἀριθ. 1145

ΕΙΝΕ ΣΕΙΡΗΝΕΣ

Ὅπως πρέπει νὰ καθαρίζῃς τὸν ἄργυρον, διὰ νὰ μὴ σκοριάσῃ, ἢ διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ πᾶσαν νοθείαν, ποὺ καταρρίπτει τὴν ἀξίαν του, οὕτω πως πρέπει νὰ ἐλευθερώνῃς καὶ τὸ περιβάλλον ἑνὸς ἄρχοντος ἢ ἑνὸς ποιμένος, ἐὰν ἐνδιαφέρεσαι νὰ ἐπιβληθῇ ὁ θρόνος του καὶ ἡ διοίκησίς του. «Κτεῖνε ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ», λέγει ὁ σοφὸς Σολομῶν.

Κτεῖνε. Δηλαδὴ φόνευσε. Ἢ μᾶλλον ἀπομάκρυνε καὶ ἐξάλειψε ὁλοτελῶς. Δὲν ἔχεις βέβαια δικαίωμα νὰ ἀφαιρέσῃς τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλου. Ἔχεις ὅμως καθῆκον νὰ ἀπομακρύνῃς τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τὸ περιβάλλον σου, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ διὰ σέ. Νὰ τοῦ ἀποκλείσῃς τὴν εἴσοδον εἰς τὰ ἐμπιστευτικὰ συμβούλιά σου, ὥστε εἴτε ζῇ εἴτε ἀπέθανε, νὰ εἶνε διὰ σὲ ἓν καὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐὰν δέ, λόγῳ τῆς θέσεώς σου, εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀκούῃς τὴν γνώμην του καὶ τὴν φωνήν του, ἄκουέ την ὄχι ὡς φωνὴν ἀηδόνος, ὅπως ἀπατηλῶς ἀντηχεῖ, ἀλλ' ὡς φωνὴν κόρακος.

Κτεῖνε. Δηλαδὴ φόνευσε. Καὶ σοῦ παρουσιάζει οὕτω ὁ Σολομῶν τὴν ἀποφασιστικότητα, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν πρέπει νὰ δείξῃς. Μὴ διστάζῃς, σοῦ λέγει, νὰ φθάσῃς εἰς τὰ ἄκρα. Μὴ ταλαντευθῇς, ἵνα ἀποκόψῃς οἱονδήποτε δεσμόν. Συμβιβασμοὶ δὲν χωροῦν, διότι ὁ κίνδυνος εἶνε δεινός, ἐπείγων, ὀλέθριος....

Κτεῖνε. Ἐὰν ἀρχίσῃς νὰ ταλαντεύεσαι· ἐὰν εἶσαι διστακτικός, ἐὰν δὲν σφίγξῃς τὴν πυγμήν σου καὶ δὲν προχωρήσῃς ὡς ἀγωνιζόμενος τὸν κρισιμώτατον ἀγῶνα, ἐντὸς ὀλίγου θὰ πέσῃς εἰς τὰς χεῖράς των. Ἰδοὺ δὲ πῶς. Ἡ ἐξουσία, τὴν ὁποίαν κατέχεις, ἑπόμενον εἶνε νὰ ἐξάψῃ τὸν ἐγωϊσμόν σου. Καὶ ἐκεῖνοι ὁμιλοῦν μὲ μίαν γλῶσσαν, ἡ ὁποία θεραπεύει τὰς ἐγωϊστικὰς ἀδυναμίας σου. Δὲν παρουσιάζονται ὡς ἐκμεταλλευταί, ἀλλ' ὡς ὑπηρέται καὶ θεράποντες ταπεινότατοι τοῦ θρόνου σου καὶ τῆς αὐλῆς σου. Κάτι περισσότερον, ὡς θαυμασταὶ καὶ ὡς λάτρεις σου. Εἶνε ἕτοιμοι νὰ σοῦ τονίσουν ὕμνους. Καὶ πολὺ προθύμως θὰ ἥρπαζον εἰς τὰς χεῖράς των θορυβωδῶς κωδωνίζοντα θυμιατήρια διὰ νὰ σοῦ προσφέρουν ἀφειδῶς τὸν λιβανωτὸν τῆς αὐτοδιαφημιζομένης ἐκτιμήσεώς των. Αὐτοὶ εἶνε κόρακες; Αὐτοὶ εἶνε σαρκοφάγα καὶ ὑπὸ πτωμάτων τρεφόμενα πτηνά; Ἰδοὺ ἡ ἀπορία σου. Διότι τοὺς νομίζεις ἴσως ἀηδόνας. Εἶνε ἐν τούτοις σειρῆνες. Καὶ μέλπουν ἀναμφιβόλως γοητευτικόν, ἀλλ' ὀλέθριον καὶ καταστρεπτικὸν ᾆσμα.

Κτεῖνε ἀσεβεῖς. Ἀπομάκρυνέ τους λοιπόν. Κράτησέ τους εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Εἶνε ἐπίβουλοί σου. Εἶνε ὀλετῆρές σου. Ἀλλὰ τί λέγω; Εἶνε λοιπὸν εὔκολον νὰ τοὺς ἀπομακρύνῃς; Ἆ! ὄχι. Χρειάζεται ἀποφασιστικότης, δύναμις θελήσεως, ἀνωτέρα ψυχικὴ διάθεσις. Εἶνε ἀπαραίτητον πρωτίστως νὰ κυριαρχήσῃς τοῦ ἐγωϊσμοῦ σου καὶ νὰ ὑποτάξῃς τὴν φιλοτιμίαν σου. Ἐὰν δὲν τὸ ἐπιτύχῃς, εἶσαι κυριολεκτικῶς χαμένος. Διότι οἱ ἔπαινοι τῶν κολάκων θὰ σὲ θέλγουν καὶ θὰ σοῦ κατακτοῦν τὴν ἐμπιστοσύνην. Τοὐναντίον δὲ ἡ γλῶσσα τῆς ἀληθείας θὰ σὲ πικραίνῃ καὶ θὰ σὲ κινῇ εἰς ἀγανάκτησιν. Καὶ οἱ εἰλικρινεῖς σου φίλοι, ποὺ πραγματικῶς σὲ πονοῦν, ποὺ ἀγαποῦν ὄχι τὴν ἐξουσίαν σου καὶ τὰς παροχάς της, ἀλλὰ τὸ ἄτομόν σου καὶ τὴν εὐδοκίμησίν σου, ἐπειδὴ θὰ ὁμιλοῦν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν, θὰ σοῦ γίνωνται δυσάρεστοι καὶ θὰ πίπτουν ὑπὸ τὴν δυσμένειάν σου. Θὰ σοῦ φαίνωνται αὐτοὶ κόρακες καὶ οἱ ἄλλοι ἀηδόνες. Θὰ φαντάζεσαι, ὅτι αὐτοὶ ἔχουν διὰ σὲ ὄνυχας γαμψοὺς καὶ ράμφος ὀξύ, μὲ τὰ ὁποῖα σὲ πληγώνουν, ἐνῷ οἱ ἄλλοι φέρουν εἰς τὰ χείλη των τὸ γλυκὺ βάλσαμον, ποὺ θεραπεύει τὰς προκληθείσας πληγάς.

Ταλαίπωρε! Ποῦ βαδίζεις; Ἀποξενούμενος τῶν εἰλικρινῶν σου φίλων καὶ ἐμπίπτων εἰς χεῖρας τῶν κολάκων θὰ γίνῃς ἐντὸς ὀλίγου πτῶμα, διὰ νὰ προκαλῇς τὴν γενικὴν περιφρόνησιν καὶ ἀηδίαν.

Ἀρχιμ. † Εὐσεβίου Ματθοπούλου

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ Α´ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ´.

14. «Τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Παραγγέλλω νὰ φυλάξῃς σὺ τὴν ἐντολὴν ἀνωτέραν ἀπὸ πάντα σπίλον καὶ ἀπὸ πᾶσαν κατηγορίαν μέχρι τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιφανῇ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

«τὴν ἐντολήν». Διαφόρως ὑπὸ διαφόρων ἡρμηνεύθη. Κατὰ τοὺς μὲν ἀναφερομένους καὶ εἰς τὸ κεφ. Α´

στίχ. 4—5, σημαίνει τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης, ἥτις περιλαμβάνει πᾶσαν ἐντολήν· κατὰ τοὺς δὲ ἀναφερομένους εἰς τὸ αὐτὸ κεφάλαιον στίχ. 4—5 καὶ στίχ. 18 ἐννοεῖ «τὴν παραδιδομένην πίστιν», ὡς ἡρμήνευσεν ὁ Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων, ἐν συνδυασμῷ πάντοτε καὶ πρὸς τὴν ἀγάπην, δι᾽ ὧν τις στρατεύεται τὴν καλὴν στρατείαν. Κατ᾽ ἄλλους ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐν τῷ βαπτίσματι ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις ἢ εἰς τὰς εὐθύνας τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, τὰς ὁποίας διὰ τῆς χειροτονίας ἀνέλαβεν ὁ Τιμόθεος ὡς ἐντολὴν καὶ νόμον Θεοῦ.

«ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον». Τινὲς συνέδεσαν ταῦτα πρὸς τὸ «τηρῆσαί σε» καὶ ἡρμήνευσαν: νὰ φυλάξῃς τὴν ἐντολὴν παραμένων ἄσπιλος καὶ ἀνεπίληπτος. Φυσικώτερον εἶνε νὰ συνδέσωμεν αὐτὰ πρὸς τὸ ***«ἐντολήν»***, ὁπότε θὰ ἑρμηνεύσωμεν: νὰ διαφυλάξῃς τὴν ἐντολὴν χωρὶς σπίλον, χωρὶς λεκέν, χωρὶς λέραν τινά, καὶ ἀκατηγόρητον, «μήτε δογμάτων ἕνεκεν, μήτε βίου κηλῖδά τινα προστριψάμενον» (Χρυσ.). Θὰ ἐτήρει ἀμόλυντον καὶ ἄμεμπτον τὴν ἐντολήν, ἐὰν ἐδεικνύετο πιστὸς τηρητὴς πάντων τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων καθηκόντων.

«μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου». «Τουτέστι μέχρι τῆς σῆς τελευτῆς, μέχρι τῆς ἐξόδου. Ἀλλ᾽ οὐκ εἶπεν οὕτως, ἀλλὰ «μέχρι τῆς ἐπιφανείας» εἶπεν, ἵνα μᾶλλον αὐτὸν διεγείρῃ» (Χρυσόστ.). Ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ θανάτου ἡμῶν μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας δὲν μεσολαβεῖ τήρησις ἐντολῶν καὶ καθηκόντων, μόνον δὲ ὅ,τι ἐτηρήσαμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐκεῖνο καὶ θὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὴν ἔνδοξον ἐπιφάνειαν τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Παῦλος καθιστῶν προσεκτικώτερον τὸν Τιμόθεον καὶ ἐμβάλλων εἰς τοῦτον πλειότερον φόβον λέγει, «μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου».

Λέγων δὲ ***«ἐπιφάνειαν»*** ἐννοεῖ τὴν ἔνδοξον καὶ λαμπρὰν καὶ ἐπιβλητικὴν δευτέραν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου. Ὑπομιμνήσκων δὲ ταύτην εἰς τὸν Τιμόθεον εἶνε ὡς νὰ λέγῃ εἰς αὐτόν: Θὰ ἔλθῃ ἐν δόξῃ καὶ τὸ θεῖον φῶς τῆς παρουσίας Του θ᾽ ἀποκαλύψῃ πᾶν κρυπτόν, συνεπῶς θ᾽ ἀποκαλυφθῇ τότε ἐμφανῶς, ἐὰν ἐτήρησας ἄσπιλον καὶ ἀνεπίληπτον τὴν ἐντολήν. Θὰ ἔλθῃ ἐν δόξῃ, καὶ θὰ παρασταθῶμεν ἅπαντες ἐνώπιόν Του διὰ νὰ κριθῇ ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Τότε ἄρα θὰ κριθῇς καὶ σύ. Πρόσεχε λοιπόν.

15. «Ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων».

Τὴν ὁποίαν ἐπιφάνειαν κατὰ καιρούς, τοὺς ὁποίους ὥρισεν ὁ Θεὸς καὶ μόνος Αὐτὸς γνωρίζει, θὰ δείξῃ ὁ μακάριος καὶ ὁ μόνος ἐξουσιαστής, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐπὶ γῆς βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν ἐπὶ γῆς κυριαρχούντων.

«καιροῖς ἰδίοις», «τουτέστι τοῖς προσήκουσι, τοῖς ὀφειλομένοις· ὥστε μὴ ἀσχάλλειν, ὅτι οὐδέπω γέγονε» (Χρυσόστ.). Εἰς καιροὺς τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ὥρισε καὶ δὲν τοὺς εἰξεύρει ἄλλος τις.

«δείξει». Ὁ ἐπουράνιος Θεὸς καὶ Πατὴρ θὰ δείξῃ, θὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Υἱοῦ Του.

«ὁ μακάριος» παράβαλε κεφ. Α΄ 11.

«μόνος δυνάστης». Ὁ Θεοδώρητος ἑρμηνεύει τοῦτο ὡς ταυτόσημον τοῦ δυνατός. Θὰ ἑρμηνεύσωμεν ὁ διὰ τῆς ἀκατανικήτου Αὐτοῦ δυνάμεως ἐξουσιάζων τοῦ κόσμου. «Καὶ ταῦτα πάλιν εἰς παραμυθίαν, ἵνα μὴ θαυμάζῃ, μὴ δεδοίκῃ τοὺς ἐνταῦθα βασιλεῖς» (Χρυσόστ.).

«ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων». Πρβλ. καὶ Δευτ. ι΄ 17· Δανιὴλ δ΄ 34· Ἀποκαλύψ. ιζ΄ 14· ιθ΄ 16. Λέγει ταῦτα μετὰ ἀντιθέσεώς τινος πρὸς τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν προσωρινόν, τὸν ἄδικον, τὸν μὴ ἔχοντα ἀκατανίκητον δύναμιν κυρίαρχον καὶ ἀντιπρόσωπον τῆς Ρώμης. Ὡς νὰ ἔλεγεν: Αὐτὸς εἶνε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Κύριος καὶ τοῦ Πιλάτου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐκρίθη ὁ Χριστός, καὶ τῶν ἄλλων ἐξουσιαστῶν καὶ κυριάρχων τοῦ κόσμου.

Λαϊκὸν κήρυγμα ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφὴν

Η ΕΝΑΤΗ ΕΝΤΟΛΗ

Ὑπάρχουν ἐν τούτοις περιστάσεις, σοῦ λέγουν μερικοί, ὅπου τὸ ψέμμα εἶνε ἀπαραίτητον. Ὄχι ὅταν πρόκειται νὰ ἀδικήσωμεν τὸν ἄλλον, ἀλλ᾽ ὅταν πρόκειται νὰ προλάβωμεν κάποιο σκάνδαλον, κάποιαν οἰκογενειακὴν σύγχυσιν ποὺ ὡρισμένως θὰ ἔλθῃ, ἂν ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα μάθουν τὴν ἀλήθειαν· κάποιο φονικὸ μερικαῖς φοραῖς, ποὺ ἐνδέχεται νὰ συμβῇ, ἐὰν ὁ ἀδικηθεὶς μὲ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπον μάθῃ, πῶς ἔγινε τὸ πρᾶγμα· κάποιο χώρισμα ἀνδρογύνου· κάποια ματαίωσις συνοικεσίου· κάποιο..... χίλια κάποια εἰμπορεῖ νὰ συμπέσουν καὶ νὰ παρουσιασθοῦν. Ὅλα αὐτὰ προλαμβάνονται μὲ κάποιο ψεμματάκι. Τί ἀξίζει ἕνα ψέμμα ἐμπρὸς στὸ τόσο κακό, ποὺ θὰ προληφθῇ;......

Αὐτὰ μᾶς λέγουν μερικοί. Καὶ θέλουν νὰ μᾶς πείσουν ὅτι μπορεῖ καὶ μὲ τὸ ψέμμα νὰ ἔλθῃ καλό. Τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ νὰ λέγωμεν, ὅτι μπορεῖ καὶ ὁ διάβολος νὰ κάμῃ καλό· μπορεῖ καὶ ἐκεῖνο ποὺ βγαίνει καὶ πηγάζει ἀπὸ τὸν διάβολον, ὁ ὁποῖος, καθὼς εἴπαμεν, εἶνε ὁ ἀρχιψεύτης καὶ ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους, μπορεῖ ἀντὶ κακοῦ νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα σωτήριον καὶ φιλάνθρωπον. Ἂν εἶνέ ποτε δυνατὸν ἐκεῖνο, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ὀχιᾶς ἢ ἄλλου φειδιοῦ φαρμακεροῦ νὰ φέρῃ γιατριὰν καὶ ὑγείαν!

Τέλος πάντων. Πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτούς, νὰ τοὺς σκεφθῶμεν, νὰ τοὺς ζυγίσωμεν γιὰ νὰ ἰδοῦμε καὶ νὰ πεισθοῦμεν ἀπὸ τὰ πράγματα, ἂν ὑπάρχουν καὶ περιστάσεις, ποὺ τὸ ψέμμα μπορεῖ ν᾽ ἀποβῇ σωτήριον.

Ἐν πρώτοις, ἀδελφέ μου, πρέπει νὰ κάμωμεν μίαν διάκρισιν. Ἄλλο εἶνε τὸ ψέμμα καὶ ἄλλο εἶνε τὸ νὰ ἀποκρύπτῃς τὴν ἀλήθειαν. Σὲ ἐρωτᾷ ἕνας γιὰ κάτι. Εἰμπορεῖς καὶ ν᾽ ἀποφύγῃς τὴν ἀπάντησιν καὶ συγχρόνως νὰ μὴ εἴπῃς τὸ ψέμμα. Χωρὶς νὰ κάμῃς καμμίαν ἀπὸ τῆς Ἰησουϊτικαῖς ἐκείναις ἐπιφυλάξεις, εἰμπορεῖς νὰ μὴ τοῦ ἀπαντήσῃς διόλου, ἀλλὰ μὲ τρόπον γλυκὺν νὰ τοῦ δώσῃς νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι εἶνε ἀδιάκριτον νὰ σοῦ κάνῃ τέτοιαις ἐρωτήσεις. Εἰμπορεῖς μὲ μίαν χαριτολογίαν νὰ διεκφύγῃς σαφῶς τὴν ἀπάντησιν. Εἰμπορεῖς.....

Τὸ ψέμμα, πρέπει νὰ ξεύρῃς, εἶνε διαστροφὴ τῆς ἀληθείας. Τὸ νὰ ἀφήσῃς τὴν ἀλήθειαν ἀλήθειαν καὶ νὰ μὴ τὴν διαστρέψῃς, τὸ ν᾽ ἀποφύγῃς νὰ φανερώσῃς αὐτὴν δὲν εἶνε ψεῦδος. Ἐπὶ παραδείγματι. Εἶσαι ἔμπορος. Καὶ θέλεις πωλῶν τὸ ἐμπόρευμά σου νὰ ἀποκομίσῃς ἐξ αὐτοῦ ἕνα δίκαιον κέρδος. Ἐὰν εἴπῃς εἰς τὸν ἀγοραστήν: «σὲ βεβαιῶ, ὅτι εἰς τὴν τιμὴν αὐτὴν δὲν κερδίζω», λέγεις βέβαια ψέμμα. Ἐὰν

ὅμως εἰς τὴν ἐρώτησίν του: «πόσα κερδίζεις ἀπὸ τὸ ἐμπόρευμα αὐτό; Ἢ πόσον σοῦ κοστίζει;», τοῦ ἀπαντήσης ἁπλῶς: «Εἶσαι περίεργος, φίλε μου» καὶ χωρὶς νὰ διαστρέψῃς τὴν ἀλήθειαν περιορισθῇς νὰ μὴ τοῦ ἱκανοποιήσῃς τὴν περιέργειαν καὶ νὰ μὴ τοῦ δώσῃς τὴν ζητουμένην πληροφορίαν, δὲν λέγεις ψέμμα, ἀλλ' ἀσκεῖς ἕνα δικαίωμά σου.

Ἂς βγάλωμεν λοιπὸν πρῶτα τῆς τόσαις περιστάσεις, εἰς τῆς ὁποίαις λέμε ψέμμα, ἐνῷ θὰ ἠμπορούσαμεν ἁπλῶς νὰ μὴ δώσωμεν καμμίαν ἀπάντησιν καὶ νὰ ξεφύγωμεν ἔτσι ἀπὸ τοῦ νὰ εἴπωμεν καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀλλὰ καὶ τὸ ψέμμα. Ἂς βγάλωμεν ὕστερα μερικαῖς ἄλλαις περιστάσεις, ποὺ νομίζομεν, ὅτι θὰ προέλθῃ σκάνδαλον, ὅταν εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐνῷ δὲν πρόκειται παρὰ μόνον νὰ μειωθῇ τὸ ἐγώ μας ἢ ἁπλῶς πρόκειται περὶ μιᾶς ἀνησυχίας μας, ἡ ὁποία ἐπάνω εἰς τὰ πράγματα ἀποδεικνύεται ματαία καὶ ἀβάσιμος. Ἴσως ἐκάμαμεν κάτι ἄτοπον. Ἡ μικροφιλοτιμία μας μᾶς ἐμβάλλει εἰς ἀσυγκράτητον ἀνησυχίαν. Τί θὰ εἴπῃ ὁ προϊστάμενος, ὅταν τὸ μάθῃ; Πῶς θὰ διατεθῇ ὁ πατέρας; Πόσον θὰ λυπηθῇ ἡ μητέρα; Θεέ μου! Τί σκάνδαλον! Καὶ εἰς τὸ τέλος λέγομεν τὸ ψέμμα. Ἀλλὰ ἀπὸ κάποιο ἄλλο περιστατικὸν ἀποκαλύπτεται ἡ ἀλήθεια. Καὶ τότε ἀκούεται ἴσως κάποια φωνὴ ζωηροτέρα, γίνεται κάποια παρατήρησις δριμυτέρα, ἀλλὰ τὸ σκάνδαλον ποὺ ἐτρομάζαμεν, δὲν σημειοῦται. Τὰ πράγματα μάλιστα θὰ ἦσαν μαλακώτερα, ἂν δὲν παρενέπιπτε τὸ ψέμμα. Καὶ ἴσως ὁ προϊστάμενος ἢ ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα δὲν θὰ ἔλεγαν τίποτε, ἐὰν τοὺς προελαμβάναμεν μὲ ταπείνωσιν καὶ εἰλικρίνειαν, καὶ ὁμολογοῦντες καθαρὰ τὸ σφάλμα μας ἐζητούσαμεν ἀπὸ αὐτοὺς συγγνώμην.

Ὅταν λοιπὸν βγάλωμεν καὶ τῆς περιστάσεις αὐταῖς, ποὺ εἶνε ἀρκεταῖς, θὰ ἴδωμεν ἀμέσως, ὅτι δὲν μᾶς μένουν παρὰ ὀλίγαις, ἐλάχισταις. Διὰ τῆς ἐλάχισταις αὐταῖς περιστάσεις, θὰ σοῦ εἴπω τώρα κάτι, ἀδελφέ μου, τὸ ὁποῖον, ἐὰν ἀκολουθήσῃς πιστῶς, θὰ ἴδῃς ἐντὸς ὀλίγου ὅτι θὰ ὀλιγοστεύουν διαρκῶς, ἕως ποὺ θὰ φθάσῃ στιγμή, ποὺ δὲν θὰ σοῦ παρουσιάζεται καμμία ποτὲ περίστασις, ἡ ὁποία νὰ σὲ καλῇ νὰ εἴπῃς τὸ ψέμμα. Ἁπλούστατα εἰς κάθε φορὰ καὶ ἀπὸ αὐταῖς, ποὺ θεωρεῖς ὅτι τὸ ψεῦδος εἶνε ἀναγκαῖον, νὰ μὴ δικαιολογῇς τὸν ἑαυτόν σου, ἀλλὰ νὰ διατηρῇς τὴν συνείδησιν, ὅτι, ὅσον ἀναγκαῖον καὶ ἀναπόφευκτον ἦτο τὸ ψέμμα, ποὺ εἶπες, παρέβης τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἀδιάφορον ἐὰν ὑπάρχουν πολλὰ ἐλαφρυντικά, μὲ τὰ ὁποῖα ἐλαφρώνεται ἡ παράβασίς σου. Ἔτσι θὰ μέμφεσαι τὸν ἑαυτόν σου εἰς κάθε περίστασιν τέτοιου ψεύδους· θὰ ζητῇς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ Τὸν παρακαλῇς νὰ σὲ φωτίζῃ καὶ νὰ σοῦ δίδῃ τὴν εὐστροφίαν, ὥστε καὶ τὸ ψεῦδος ν' ἀποφεύγῃς καὶ τὸ σκάνδαλον νὰ προλαμβάνῃς. Κάμε αὐτό. Κάμε το τακτικά. Καὶ θὰ ἴδῃς, ὅτι κάθε ἡμέραν θὰ ὀλιγοστεύουν τὰ ψέμματά σου. Ἕως ὅτου θὰ ἔλθῃ ἐποχή, ποὺ δὲν θὰ ψεύδεσαι ποτέ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ,,

Δημ. Γ. Παναγιωτοπούλου. — Τιμὴ Ταχ. Δρχ. Ἐσωτ.
Ἑρμηνεία τῆς θείας Λειτουργίας. Ἐν αὐτῇ ἐξηγοῦνται πάντα τὰ ἐν τῇ θ. Λειτουργίᾳ λεγόμενα καὶ τελούμενα, καταδεικνύεται δὲ ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς καὶ οὕτω ὁδηγεῖται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρείαν. πανόδετος 30 10

Διὰ βιβλία ἐκκλησιαστικά, θρησκευτικά, θεολογικά, μουσικὰ καὶ ἐκδόσεις Συλλόγου ὠφελίμων βιβλίων ἀποταθῆτε εἰς Βιβλιοπωλεῖον ἡ «Ζωή», Ἱπποκράτους 3, Ἀθήνας, ζητοῦντες τιμοκατάλογον ἀποστελλόμενον δωρεάν.

Ἀπολογητικαὶ Μελέται.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Τὴν θεωρίαν ταύτην τοῦ Malthus γενικεύων ὁ Darwin ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς πάντα τὰ εἴδη τῆς ζωῆς ἐνεπνεύσθη τοὺς περὶ φυσικῆς ἐπιλογῆς (natural selection) καὶ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος (struggle for life) νόμους, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν θεωρίαν αὐτοῦ. Δημοσιεύσας δὲ ἐσπευσμένως πως(1), κατὰ τὸ ἔτος 1859, τὸ πολύκροτον σύγγραμμα αὐτοῦ περὶ ἀρχῆς τῶν εἰδῶν (On the origin of Species by means of natural selection) ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ τελειότης καὶ ἡ ποικιλία τῶν σημερινῶν εἰδῶν, καθὼς καὶ ἡ θαυμασία προσαρμογή των πρὸς τὸ περιβάλλον, μὴ συντελεσθεῖσα κατὰ προδιατεταγμένον σχέδιον, μηδὲ μαρτυροῦσα πραγματικὴν σκοπιμότητα, ἐδημιουργήθη παθητικῶς διὰ τῆς τυχαίας μὲν καὶ βραδείας ἐμφανίσεως μεταβολῶν καὶ νέων τινῶν ἰδιοτήτων εἰς τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας ὀργανισμούς, καὶ τῆς κατὰ τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος μεταβιβάσεως τῶν ἰδιοτήτων τούτων εἰς τοὺς ἐπιγόνους, διὰ τῆς ἐπιβιώσεως δὲ τῶν ἱκανωτέρων καὶ τῶν δυναμένων νὰ ἀντεπεξέλθωσιν ἐν τῷ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνι. Οὕτως ἡ φυσικὴ ἐπιλογή, ἀσυνειδήτως καὶ τυφλῶς, διὰ μόνης τῆς συνδρομῆς αἰτίων ἀναγκαίων καὶ τυχαίων, ὑποβοηθουμένη σταθερῶς ὑπὸ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος καὶ βραδύτερον ὑπὸ τῆς λεγομένης γενετηρίου ἐπιλογῆς, ἐπέφερε τὴν μεταμόρφωσιν καὶ τελειοποίησιν τῶν εἰδῶν, ἐξ ἁπλουστάτων καὶ εὐαριθμοτάτων ὀργανισμῶν καταγομένων.

Κατὰ ταῦτα ὁ Darwin μὴ ἀποδεχθεὶς τὴν ὑπὸ τοῦ Lamarck ὑποστηριζομένην πλαστικότητα τῶν εἰδῶν τῆς ζωῆς ὑπεστήριξεν, ὅτι ἡ ἐξέλιξις τῶν εἰδῶν ἐπραγματοποιήθη οὐχὶ ἐνεργητικῶς διὰ τῆς σκοπίμου καὶ ἐνσυνειδήτου πως προσαρμογῆς τῶν ὀργανισμῶν πρὸς τὸ περιβάλλον, ἀλλὰ παθητικῶς, δι' ἐπιλογῆς συντελουμένης ὑπὸ τῆς φύσεως τυφλῶς καὶ τυχαίως, δι' ἧς ἐξηλείφθησαν μὲν τὰ εἴδη, ἅτινα συνέπεσε νὰ μὴ εἶνε ἐπαρκῶς πεπροικισμένα καὶ καθωπλισμένα διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, διετηρήθησαν δὲ, τὰ εἴδη, ἅτινα εὑρίσκοντο ἑκάστοτε ἔχοντα ἰδιότητας, δυναμένας νὰ προστατεύσωσιν αὐτά, διὰ τῆς βαθμιαίας δὲ καὶ βραδυτάτης ἐπισωρεύσεως νέων ἰδιοτήτων, κατὰ σύμπτωσιν καὶ ταύτης συντελουμένης, ἐδιαφοροποιήθησαν τὰ εἴδη. Κατὰ ταῦτα ἡ Δαρβίνειος θεωρία οὐσιωδῶς διαφέρουσα τῆς Λαμαρκείου τοιαύτης δὲν κατατάσσεται εἰς τὰς τελολογικὰς ἐκθέσεις τῆς περὶ ἐξελίξεως θεωρίας, ἀλλ' εἰς τὰς ἀντιτελολογικὰς (antifinalistes) τοιαύτας. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται πληρέστατα ὁ ὑπὸ ταύτης προκληθεὶς ἐνθουσιασμὸς εἰς τὰς τάξεις ἐπιστημόνων καὶ φιλοσόφων ἀπὸ ὑλιστικῶν προϋποθέσεων ὁρμωμένων, οἷοι οἱ Huxley, Spencer, Haeckel, Buchner, Vogt, Draper, Romanes, Weismann, Müller κ.λ., οἱ ζητοῦντες νὰ ἐξηγήσωσι τὰ πάντα κατὰ τὰς προϋποθέ-

(1) Τοῦτο δὲ διότι ὁ Δαρβῖνος ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ συνάδελφος αὐτοῦ Wallace ἡτοίμαζε τὴν ἔκδοσιν συγγραφῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ ἐξετίθεντο ἰδέαι συγγενεῖς πρὸς τὰς ἰδικάς του.

Ἠθικοκοινωνικὰ

Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΒΙΟΝ

Συχνὰ ἀκούεται, καὶ εἰς κάθε διδομένην ἀφορμὴν γράφεται εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι ὁ δημόσιος βίος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν δημοσίων λειτουργῶν μιᾶς χώρας εἶναι ἄσχετος μὲ τὸν ἰδιωτικόν των βίον. Καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζεται ποῖος εἶναι εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον ὁ ὁποιοσδήποτε ἀξιωματοῦχος τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ νὰ κρίνωνται μόνον αἱ πράξεις τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας του.

Ἡ παράδοξος αὐτὴ ἀντίληψις, τὴν ὁποίαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐζήτησαν νὰ ἀναγάγουν εἰς νέον δόγμα ἠθικῆς, καὶ ἡ ὁποία ζητεῖ νὰ χωρίσῃ τὴν φυσικῶς ἑνιαίαν καὶ ἀδιαίρετον ἠθικὴν ζωὴν τοῦ ἀτόμου, ἀναμφιβόλως ἐξυπηρετεῖ θαυμάσια τοὺς ἐφευρέτας καὶ ὀπαδούς της. Διότι, ὅταν χωρίζεται καὶ σκεπάζεται ὁ ἰδιωτικὸς βίος, ποὺ πρέπει νὰ χρησιμεύῃ ὡς κριτήριον τοῦ δημοσίου βίου καὶ τῆς τιμίας διαχειρίσεως τοῦ κρατικοῦ λειτουργήματος, τότε διευκολύνονται ἄριστα οἱ ἠθικῶς ἀπόβλητοι, οἱ δοκιμασμένοι πλέον καὶ ἀποδειχθέντες τοιοῦτοι ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς των ζωῆς, ν' ἀναρριχῶνται εἰς τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα. Καὶ βολεύονται πολὺ καλὰ αἱ ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ὕποπτοι ἐπιχειρήσεις καὶ καταχρήσεις των, μέχρις ὅτου ἀποκαλυφθοῦν, ἐάν ποτε ἀποκαλυφθοῦν, διότι καὶ ὁ δημόσιος βίος, ὅπως καὶ ὁ ἰδιωτικός, καλοσκεπάζεται, ὅταν ἔχῃ κανεὶς ἀξίωμα. Οὕτω δὲ τὸ Κράτος παρουσιάζει τοῦτο τὸ κάπως κωμικὸν φαινόμενον: ὅτι, ὅταν μὲν πρόκειται νὰ προσλάβῃ ἕνα γραφέα, ποὺ θὰ καταχωρῇ ἔγγραφα εἰς τὸ πρωτόκολλον, ζητεῖ πιστοποιητικὰ ὅτι δὲν κατεδικάσθη ἐπὶ πλημμελήματι· ὅταν ὅμως κατόπιν ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς ἀναβῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ τμηματάρχου, ὁπότε διαχειρίζεται τὸ δημόσιον χρῆμα καὶ ἐκπροσωπεῖ τὴν ἠθικὴν ἀξιοπρέπειαν, τὴν τιμιότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Κράτους, τότε δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζεται ὁ ἰδιωτικός του βίος, ποὺ ἐνδέχεται νὰ κρύπτῃ ἠθικὰς ἀθλιότητας ἴσας πρὸς κακουργήματα! Ὅταν πρόκειται νὰ προσληφθῇ κάποιος κλητήρ, ζητοῦνται μερικὰ ἠθικὰ προσόντα· ὅταν ὅμως πρόκειται νὰ γίνῃ ἕνας βουλευτὴς ἢ ὑπουργός—ἄ, τότε πρέπει νὰ χωρίζεται ὁ ἰδιωτικὸς ἀπὸ τὸν δημόσιον βίον!

Ἡ οἰκτρότης τοῦ νέου αὐτοῦ δόγματος ἀπεδείχθη βοῶσα καὶ κράζουσα κατὰ τὸ διαβόητον σκάνδαλον Σταβίνσκυ. Οἱ ἐνεχόμενοι εἰς τὸ σκάνδαλον ὑπουργοί, βουλευταί, ἀνώτατοι ὑπάλληλοι ἐπεκαλέσθησαν τὸ ἄθλιον αὐτὸ δόγμα, ὅταν ἀπεκαλύφθη ὁ ἰδιωτικός των βίος, ὁ ὁποῖος φυσικὰ εἶχε τοιαύτην σχέσιν μὲ τὴν ἐνοχήν των εἰς τὸ σκάνδαλον, ὁποίαν ἔχει ἡ αἰτία μὲ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' ἡ γαλλικὴ κοινωνία ἐξηγέρθη πλέον κατὰ τοῦ ἀνηθίκου αὐτοῦ δόγματος. Καὶ ὁ Ἀλεξάντρ Μάρκ διερμηνεύων τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησιν τῆς κοινωνίας ἔγραφε τὰ ἑξῆς ὀρθότατα:

«Τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ δημοσίου ἀπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τὸν ἀποκρούομεν μετ' ἀγανακτήσεως. Ποτὲ δὲν θὰ μὲ κάμῃς νὰ πιστεύσω, ὅτι ἀπὸ ἕνα «παληάνθρωπο τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς» εἰμπορεῖτε νὰ κάμετε ἕνα μεγάλον δημόσιον ἄνδρα. Ἐὰν εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν ἐκλέψατε τὴν μητέρα σας, εἰς ἡλικίαν 50 ἐτῶν θὰ κλέψετε τὴν πατρίδα σας. Ἐὰν ζητῆτε τὴν διασκέδασίν σας καὶ τὴν ἀνάπαυσίν σας εἰς τὰ καταγώγια καὶ τὰ ὕποπτα κέντρα, θὰ εἶσθε διεφθαρμένος καὶ εἰς τὴν πολιτικήν. Ἐὰν λερώνετε τὴν στέγην σας, ἐὰν λησμονῆτε τὰ παιδιά σας, ἐὰν ἀπατᾶτε τὴν γυναῖκά σας μὲ τὴν μεγάλην πρωταγωνίστριαν τῆς τάδε ἐπιθεωρήσεως, θὰ λησμονήσετε καὶ θὰ προδώσετε μίαν ἡμέραν καὶ τὴν πατρίδα σας. Καὶ δὲν τὸ ἐκάματε ἤδη;»!

Ἀλλὰ δὲν θὰ εὕρισκάν ποτε θέσιν εἰς τὰς κοινωνίας καὶ εἰς τὰ Κράτη—καὶ μάλιστα εἰς Κράτη λεγόμενα χριστιανικὰ—τοιαῦτα ἐντελῶς ξένα πρὸς τὴν ἠθικὴν δόγματα, ἐὰν συνεβουλεύοντο τὴν χριστιανικὴν ἠθικήν, ἡ ὁποία ἀπὸ εἴκοσιν αἰώνων διετύπωσε διὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου θεόπνευστον ἠθικὸν κριτήριον διὰ τοὺς ἄνδρας τῶν δημοσίων λειτουργημάτων. Ἐκθέτων ὁ Παῦλος ποῖα προσόντα πρέπει νὰ ζητοῦνται ἀπὸ τὸν ὑποψήφιον ἐπίσκοπον, καταγράφει ὡς ἀπαραίτητον προσόν: «Τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον». Καὶ προσθέτει τὸ ἀδαμάντινον κριτήριον τῆς δημοσίας ζωῆς καὶ ὑπηρεσίας: «Εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς Ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται;» Δηλαδή, ἐὰν ἕνας δὲν γνωρίζῃ πῶς πρέπει νὰ κυβερνήσῃ τὸ σπίτι του, τὴν οἰκογένειάν του, πῶς εἶναι δυνατὸν αὐτὸς νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν καλὴν διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ; Καὶ κατὰ λογικὴν σειράν: ἐὰν ἕνας κακῶς κυβερνᾷ τὸν ἑαυτόν του, ἄτακτον διάγῃ βίον, καταπατῇ τὴν τιμιότητα, τὴν εἰλικρίνειαν, τὴν ἠθικὴν εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον, πῶς εἶναι δυνατὸν αὐτὸς νὰ μὴ συνεχίζῃ τὴν ἰδίαν διαγωγὴν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν του; Πῶς εἶναι δυνατὸν ἔξω μὲν καὶ μακρὰν τοῦ δημοσίου γραφείου νὰ εἶναι κακός, ὅταν δὲ φθάνῃ εἰς τὸ γραφεῖον, ν' ἀφίνῃ εἰς τὴν θύραν τὸν παλαιόν του ἄνθρωπον καὶ νὰ μεταμορφώνεται εἰς νέον ἄνθρωπον, εἰς προστάτην τῆς κρατικῆς ἠθικῆς καὶ κέρβερον τῶν δημοσίων συμφερόντων;

Εἶναι τόσον φανερὰ ἡ ἀλήθεια αὐτὴ ποὺ διατυπώνει ὁ θεῖος Ἀπόστολος, ὥστε οἱ λαοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν ἔχουν ὡς ἀλάθητον κριτήριον: νὰ ἀναθέτουν τὰ ἀξιώματα καὶ νὰ ἀναβιβάζουν εἰς τὴν πολιτικὴν ἢ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κυβέρνησιν μόνον ἐκείνους ποὺ διαπρέπουν ἠθικῶς εἰς τὸν ἰδιωτικόν των βίον. Ἀλλ' αὐτὸ θὰ γίνῃ, ὅταν καὶ ὁ λαὸς ἐκτιμήσῃ τὴν χριστιανικὴν ἠθικήν· ὅταν ὁ λαὸς θέσῃ ὡς κώδικα τῆς ζωῆς του τὴν σοφίαν τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν ἠθικὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Γ.

σεις τοῦ λεγομένου ἑνισμοῦ (monismus), εἴτε τοῦ φυσιολογικοῦ ἑνισμοῦ, οὗτινος εἴχετο ὁ Haeckel, εἴτε τοῦ ἀφῃρημένου τοιούτου, τὸν ὁποῖον ἠκολούθησεν ὁ Spencer. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ ἀρχῆς ἀντίδρασις κατὰ τῶν Δαρβινείων θεωρημάτων ὑπὸ ἐπιστημόνων μεγάλης περιωπῆς καὶ μεγάλου ἐπιστημονικοῦ κύρους ἐξηγεῖται ἐπαρκῶς ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας. Πράγματι ἐν μὲν τῇ Ἀγγλίᾳ ἐκηρύχθησαν εὐθὺς ἀμέσως κατὰ τῆς Δαρβινείου θεωρίας οἱ Owen, le Duc d' Argyll καὶ Mivart, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἀντετάχθησαν σφοδρῶς κατ' αὐτῆς οἱ de Quatrefages, Milne—Edwards, J. Barrande, καὶ τέλος ἐν Γερμανίᾳ οἱ Wigand καὶ Virchow.

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
(Ἁγ. Ἀναργύρων, Α΄ Κορ. ιβ΄ 27—ιγ΄ 7).
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς»,σελ.515.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
(Κυρ. Ε΄ Ματθ. η΄ 28—θ΄ 1).
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 27.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Ὁ αἴτιος τῆς δυστυχίας μας.

Γενικὴν ἀναστάτωσιν εἶχον δημιουργήσει οἱ δαίμονες εἰς τὴν πόλιν τῶν Γεργεσηνῶν μὲ τοὺς δύο δαιμονισμένους. Καθὼς σημειώνει ὁ ἱερὸς εὐαγγελιστής, οἱ ἀξιολύπητοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, ὄχι μόνον αὐτοὶ ὑπέφερον, ἀλλ᾽ ἦσαν «χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης». Ἄγριοι κατὰ τὴν ὄψιν, ἀπειλητικοὶ καὶ μὲ κακὰς διαθέσεις, ἐπετίθεντο κατὰ τῶν διαβατῶν καὶ εἶχαν καταντήσει τὸ φόβητρον ὅλων τῶν περιοίκων. Ὑπέφεραν λοιπὸν καὶ οἱ ἴδιοι οἱ δαιμονισμένοι, ὑπέφεραν ὅμως καὶ οἱ ἄλλοι ἐξ αἰτίας αὐτῶν. Οἱ δαίμονες ἦσαν ἡ αἰτία τῆς δυσαρέστου καὶ ἀνωμάλου αὐτῆς καταστάσεως.

Ἀλλὰ παρομοίαν, καὶ ἀκόμη χειροτέραν, ἀθλιότητα δημιουργοῦν τὰ πονηρὰ πνεύματα παντοῦ ὅπου κυριαρχοῦν. Κυριαρχοῦν δέ, ὄχι μόνον ὅταν κυριεύουν τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ὅταν διὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν παθῶν ἐξουσιάζουν καὶ διευθύνουν τὴν ψυχήν. Ὁ ἄνθρωπος τότε εἶνε δαιμονισμένος κατὰ τὴν ψυχήν, ἐμπνέεται δὲ ἀπὸ τὸ πονηρὸν πνεῦμα καὶ αὐτοῦ τὰ θελήματα ἐνεργεῖ. Τί δὲ δημιουργεῖ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὁ σατανᾶς; Γενικὴν κακοδαιμονίαν καὶ ἀθλιότητα.

Διότι, πράγματι, ὑποφέρει ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ κοινωνία καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐξ αἰτίας τοῦ σατανᾶ, ὁ ὁποῖος ἐμπνέει τὰ ὄργανά του καὶ τὰ ρίπτει εἰς τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὰ κρατεῖ αἰχμάλωτα τῶν παθῶν! Παρατηρήσατε ποίαν βασανισμένην ζωὴν περνᾷ ἡ οἰκογένεια ἐκείνη, τῆς ὁποίας κάποιο μέλος δουλεύει εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ἕνας πατέρας ξενύχτης ἢ χαρτοπαίκτης, ἕνα παιδὶ ἄσωτον καὶ σπάταλον κρατεῖ πολλάκις ἀνάστατον ὅλο τὸ σπίτι καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ὑποφέρουν καὶ οἱ ἄλλοι. Παρατηρήσατε πόσον ὑποφέρουν αἱ κοινωνίαι μας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχει ὁ σατανᾶς ὄργανά του. Ἄνθρωποι κλέπται καὶ ἄδικοι καὶ καταχρασταί, ἄνθρωποι σκανδαλοποιοὶ καὶ ἀνήθικοι, δοξομανεῖς καὶ φιλόνεικοι, δημιουργοῦν ἀναστατώσεις καὶ γίνονται ἐξ αἰτίας αὐτῶν τόσα ἐγκλήματα καὶ ἀδικίαι, τόσοι δὲ στεροῦνται καὶ ὑποφέρουν. Ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος δὲν τυραννεῖται ἀπὸ τὴν ἀπληστίαν ὀλίγων καὶ δὲν ὁδηγεῖται εἰς πολέμους καὶ καταστροφὰς ἐξ ἀφορμῆς μερικῶν, τοὺς ὁποίους ἀσφαλῶς ἐμπνέει ὁ Σατανᾶς;

Ἂν λοιπὸν θέλωμεν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν μας, μὴ ἀφίνωμεν τὸν Σατανᾶν νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῶν ψυχῶν μας, διὰ νὰ μὴ δημιουργῇ τυραννίαν καὶ δυστυχίαν καὶ ἀθλιότητα.

Ὅταν μᾶς συμβαίνουν ζημίαι.

Ἦτο ὁμολογουμένως πολὺ μεγάλη ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν οἱ ἰδιοκτῆται τῆς ἀγέλης τῶν χοίρων ποὺ ἔβοσκαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. Ὅταν ὁ Κύριος ἔδωκε τὴν ἄδειαν, οἱ χοῖροι ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τοὺς δαίμονας καὶ «ἰδού, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν». Εἰς μίαν λοιπὸν στιγμὴν μία ὁλόκληρος περιουσία κατεστράφη, οἱ δὲ κάτοχοι τῶν χοίρων ἐζημιώθησαν καὶ κατεστράφησαν οἰκονομικῶς.

Καὶ ὁ Κύριος μὲν ἐπέτρεψε νὰ γίνῃ ἡ ζημία αὐτή, διὰ νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἔμποροι ἐκεῖνοι ποὺ ἔτρεφον καὶ ἐμπορεύοντο χοίρους κατὰ παράβασιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ζημία ἦτο τιμωρία τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ καταστήσῃ προσεκτικὸν κάθε ἐμπορευόμενον. Διότι δὲν ὑπάρχει ἐμπόριον καὶ ἐπιχείρησις, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὁποίων νὰ μὴ συμβοῦν καὶ ζημίαι, πολλαὶ ἢ ὀλίγαι, μικραὶ ἢ μεγάλαι. Καὶ εἰς κάθε ἐπαγγελματίαν ἢ τεχνίτην συμβαίνουν ζημίαι εἰς τὸ καθημερινόν του ἔργον.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί συμβαίνει συνήθως; Ἄλλοι θυμώνουν καὶ ταράσσονται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ζημίας καὶ δὲν δυσκολεύονται νὰ ὑβρίσουν καὶ νὰ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον ἐκείνου ποὺ νομίζουν ὡς αἴτιον τῆς ζημίας. Ἄλλοι θλίβονται καὶ στενοχωροῦνται καὶ γογγύζουν κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπικρίνουν τὴν πρόνοιάν Του καὶ βλασφημοῦν. Ἄλλοι δὲ πάλιν, συνηθισμένοι ὅλα νὰ τὰ ἐξετάζουν μόνον καὶ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ὑλιστικῆς καὶ ἐμπορικῆς, χωρὶς νὰ σκέπτωνται οὔτε Θεὸν οὔτε ψυχικὴν ὠφέλειαν, ἐξετάζουν μόνον τὰ ἐμπορικὰ αἴτια τῆς ζημίας, καὶ στρέφουν τὴν προσοχήν των ὁλόκληρον εἰς τὸ πῶς θὰ καλύψουν τὴν ζημίαν.

Ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τοιαύτας περιστάσεις νὰ κάμωμεν, εἶνε νὰ ἐξετάσωμεν μὴ τυχὸν ἡ ζημία εἶνε τιμωρία τοῦ Θεοῦ, ὅπως καὶ ἐκείνη τῶν ἐμπόρων τῶν χοίρων εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. Ἐξασκοῦμεν ἆρά γε τὸ ἐμπόριόν μας μὲ δικαιοσύνην καὶ εἰλικρίνειαν ἢ μήπως ἀδικοῦμεν καὶ κλέπτομεν; Μήπως δὲ ἡ ἐπιχείρησίς μας εἶνε παράνομος καὶ προσκρούει εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ; Καὶ μήπως μᾶς εἶχαν μεθύσει τὰ προηγούμενα κέρδη, ὥστε νὰ λησμονήσωμεν τὸν Θεὸν καὶ ν᾽ ἀδιαφοροῦμεν διὰ τὴν σωτηρίαν μας;

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ζημία πρέπει νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν σκέψιν τῆς μετανοίας καὶ διορθώσεως. Καὶ εἰς τὴν ζημίαν πρέπει νὰ ἴδωμεν ἕνα μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου μᾶς καλεῖ ὁ Θεὸς ν᾽ ἀφήσωμεν τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ ἐνδιαφερθῶμεν διὰ τὴν αἰώνιον σωτηρίαν μας.

Ἐγκληματικὴ διαγωγή.

Πολλὰ μέσα ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς χώρας τῶν Γεργεσηνῶν διὰ νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθειαν, νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ σωθοῦν. Ἐν πρώτοις τὸ ὅτι ὁ Κύριος εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν χώραν των, ἦτο μία ἐξαιρετικὴ εὐεργεσία δι᾽ αὐτούς. Διότι ἐδίδετο εἰς αὐτοὺς εὐκαιρία ν᾽ ἀκούσουν τὸ κήρυγμά Του καὶ νὰ φωτισθοῦν ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν Του. Ἡ θεραπεία ἐξ ἄλλου τῶν δύο δαιμονιζομένων ἦτο τρανοτάτη ἀπόδειξις ὅτι Αὐτὸς ποὺ τοὺς ἐπεσκέφθη δὲν ἦτο ἄνθρωπος ἁπλοῦς καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ„

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ	ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ .... ΔΡΑΧ. 20
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ	Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

τὸν προσέξουν. Ἀλλὰ μήπως καὶ τὸ ὅτι ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων ἐπνίγη εἰς τὴν λίμνην κατόπιν ἀδείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν ἦτο φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία τοὺς ἐκάλει νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ σωθοῦν;

Δυστυχῶς, ὅμως, ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα δὲν ἐστάθησαν ἱκανὰ νὰ συγκινήσουν τοὺς Γεργεσηνοὺς καὶ νὰ τοὺς φέρουν εἰς συναίσθησιν καὶ μετάνοιαν. Ὅταν οἱ χοιροβοσκοὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν τὰ διατρέξαντα, «πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ». Ἐνῷ δὲ εἶδον τὴν μεγάλην ἐκείνην καὶ ἁγίαν φυσιογνωμίαν, ἀναμφιβόλως δὲ θὰ ἤκουσαν καὶ μερικὰς συμβουλάς Του, ἐν τούτοις «παρεκάλεσαν αὐτὸν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν». Ἔστρεψαν τὰ νῶτα πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐκώφευσαν πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐξεδίωξαν Ἐκεῖνον ποὺ εἶχε μεταβῆ διὰ νὰ τοὺς φωτίσῃ καὶ θεραπεύσῃ καὶ σώσῃ!

Πόσοι δυστυχῶς ἐπαναλαμβάνουν καθημερινῶς τὴν ἰδίαν ἐγκληματικὴν διαγωγήν! Ὁ πανάγαθος Θεὸς τοὺς δίδει μέσα διὰ νὰ ὠφεληθοῦν, αὐτοὶ ὅμως ἀδιαφοροῦν. Τοὺς καλεῖ εἰς τὴν σωτηρίαν, αὐτοὶ ὅμως κλείουν τὰ αὐτιὰ τῆς ψυχῆς των καὶ δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν. Ἕνας κήρυξ τοῦ θείου λόγου εἶνε μία φωνὴ τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία καλεῖ τὸν ἁμαρτωλὸν νὰ μετανοήσῃ. Ἕνα θρησκευτικὸν βιβλίον ἢ περιοδικὸν εἶνε ἕνας τρόπος, τὸν ὁποῖον χρησιμοποιεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φωτίσῃ ἐκεῖνον ποὺ ζῇ εἰς τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας. Μία οἰκονομικὴ καταστροφή, ἕνας θάνατος προσφιλεστάτου μέλους τῆς οἰκογενείας, μία περίστασις ποὺ ἐσώθημεν ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τρομερὸν δυστύχημα, μία θεομηνία καὶ τόσα ἄλλα σχετικὰ γεγονότα, δὲν εἶνε παρὰ μία ἐπίσκεψις τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὁποῖος ἔρχεται καὶ κρούει τὴν ψυχήν μας καὶ ζητεῖ νὰ μᾶς σώσῃ. Καὶ ὅμως! Ὑπάρχουν τόσοι ποὺ δὲν συγκινοῦνται ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου. Περιφρονοῦν ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ὁ Θεὸς πρὸς σωτηρίαν των. Μένουν μακρὰν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀληθείας. Καὶ ἐξακολουθοῦν μὲ ἐπιμονὴν τὴν ζωὴν τῆς ἁμαρτίας καὶ ἑτοιμάζουν τοιουτοτρόπως τὴν αἰώνιον δυστυχίαν των.

Ἂς παρακαλῶμεν τὸν Θεὸν νὰ μὴ μᾶς ἀφήσῃ ποτέ, ἀλλὰ νὰ μᾶς φωτίζῃ, διὰ νὰ μὴ δείξωμεν εἰς οὐδεμίαν περίστασιν τὴν ἐγκληματικὴν αὐτὴν διαγωγήν.

Η ΠΑΓΙΣ ΤΟΥ ΘΗΡΕΥΤΟΥ

Ἔμαθα ἔκτοτε τοῦτο τὸ μάθημα: νὰ κάμνω μὲ τὸν συκοφάντην ἱέρακα ὅ,τι κάμνουν τὰ μικρὰ πουλιά. Δηλαδὴ νὰ πετῶ ὑψηλά. Ὁ ἱέραξ δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὰ βλάψῃ ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται ὑψηλότερα ἀπὸ αὐτόν, μόνον ὅταν καταβαίνουν, τότε εἰμπορεῖ νὰ τὰ συλλάβῃ. Ἐὰν κανεὶς σᾶς συκοφαντῇ, μὴ καταβαίνετε πρὸς αὐτὸν· ἀφετέ τον νὰ συκοφαντῇ. Λέγετε ὅ,τι ἔλεγεν ὁ Δαβὶδ διὰ τὸν Σεμεΐ: «Ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ Κύριος» (Β' Βασ. 16,11). Καὶ ἐὰν ὁ Ἀβεσσὰ ὁ υἱὸς τῆς Σαρουΐας λέγῃ, «Ἵνα τί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ» (Β' Βασ. 16, 9), σεῖς νὰ λέγετε, «Ναί, ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι». Καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ ἀφήσετε κάτω χαμηλὰ τὸν εὐτελῆ συκοφάντην.

Λέγετε ὅ,τι θέλετε ἐναντίον μου. Μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ σᾶς ἀπαντήσω ποτέ, ἀλλὰ θὰ προχωρήσω εἰς τὸ ἔργον μου. Ὅλα θὰ πηγαίνουν καλά, ἐὰν ὁ χαρακτὴρ διατηρηθῇ καθαρός. Ὅσον περισσοτέρα σκόνη ρίπτεται ἐπάνω του διὰ τῆς συκοφαντίας, τόσον περισσότερον θὰ γίνεται στιλπνὸς καὶ τόσον περισσότερον θὰ λάμψῃ. Δὲν ᾐσθάνθης ποτὲ ἕνα ρῖγος καὶ ἕνα μούδιασμα, διότι κάποιος σὲ ὕβρισε; Ναί· ἐγὼ ᾐσθάνθην. Ἐσκέφθηκα μάλιστα: «Δὲν εἰμπορῶ τώρα νὰ κρατήσω τὴν γλῶσσάν μου. Πρέπει νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν κύριον αὐτόν». Ἀλλ' ἐζήτησα ἀμέσως τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ μιμηθῶ τὸν Κύριον, ὁ ὁποῖος «λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει». Καὶ μὲ τὴν δύναμίν Του τὸν ἀφῆκα νὰ φύγῃ. Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ κανεὶς ἀπὸ ἕνα ὑβριστὴν εἶνε ἀκριβῶς νὰ τὸν ἀφήσῃ καὶ νὰ μὴ τοῦ ἀπαντήσῃ τίποτε. Διότι ἐὰν ἀπαντήσετε εἰς τὴν ὕβριν, ἢ ἐὰν τὸν ἀπειλήσετε, αὐτὸς θὰ εὕρῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀπολογηθῇ. Καὶ τότε μερικοὶ εὔπιστοι θὰ πιστεύσουν καὶ πάλιν τὴν ὕβριν. Ἀφήσατέ τον μόνον, ἀφήσατέ τον ὅπως εἶνε. Καὶ ἔτσι θὰ δώσετε μὲ τὴν σύνεσίν σας τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Θεὸν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν Του: «Αὐτὸς ρύσεταί σε ἐκ παγίδος θηρευτῶν».

Καὶ τώρα, προτοῦ τελειώσω τὸ σημεῖον αὐτό, ἂς ἐπαναλάβω ἄλλην μίαν φοράν, ὅτι ὁ θηρευτής, ὅταν ἀποφασίσῃ νὰ πιάσῃ πουλιά, χρησιμοποιεῖ ὅλας αὐτὰς τὰς τέχνας διὰ μιᾶς, ἴσως καὶ **πολιορκεῖ τὸ πουλὶ ἀπὸ κάθε πλευράν.** Αὐτό, ὡς θὰ γνωρίζετε, ἀγαπητοί, συμβαίνει καὶ μὲ σᾶς. Ὁ Σατανᾶς δὲν θὰ ἀφήσῃ πέτραν ἀγύριστον διὰ νὰ καταστρέψῃ διὰ παντὸς τὴν ψυχήν σας. «Ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνομεν», βεβαιώνει καὶ ὁ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Quarles λέγει:

«Αἱ ἐργαζόμεναι χεῖρες τοῦ διώκτου μας φυτεύουν παγίδας εἰς πᾶν σου βῆμα· παγίδες ὑπάρχουν εἰς τὰς ἀνάγκας σου. Παγίδες εἰς τὴν πίστιν σου· παγίδες εἰς τὴν ἀπιστίαν σου. Παγίδες ὅταν στέκεσαι ὑψηλά, παγίδες καὶ ὅταν ταπεινώνεσαι. Παγίδες περιβάλλουν τὴν κλίνην σου καὶ παγίδες περιζώνουν τὴν τράπεζάν σου. Παγίδες παραφυλάσσουν τὰς σκέψεις σου καὶ παγίδες προσκολλῶνται εἰς τοὺς λόγους σου. Παγίδες εἰς τὴν ἡσυχίαν σου καὶ παγίδες εἰς τὴν ταραχήν σου. Παγίδες εἰς τὴν δίαιτάν σου καὶ παγίδες εἰς τὴν ἀφοσίωσίν σου. Παγίδες ἐνεδρεύουν εἰς τὰς ἀποφάσεις σου καὶ παγίδες εἰς τὰς ἀμφιβολίας σου. Παγίδες εὑρίσκονται εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ παγίδες ἐκτὸς αὐτῆς. Παγίδες ὑπάρχουν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σου καὶ παγίδες ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου. Παγίδες ἐν τῇ ἀσθενείᾳ σου καὶ παγίδες ἐν τῷ θανάτῳ σου».

Δὲν ὑπάρχει μέρος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαδίζων ὁ πιστὸς εἶνε ἐλεύθερος ἀπὸ παγίδας. Πίσω ἀπὸ κάθε δένδρον ὑπάρχει ὁ Ἰνδὸς μὲ τὸ πωγωνοφόρον βέλος του· πίσω ἀπὸ κάθε θάμνον ὑπάρχει ὁ λέων ποὺ ζητεῖ νὰ καταξεσχίσῃ· κάτω ἀπὸ κάθε τεμάχιον χόρτου ὑπάρχει ἡ ἔχιδνα. Ἂς προσέχωμεν λοιπόν. Ἂς περιζωσθῶμεν μὲ τὴν δύναμιν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, καὶ τότε τὸ Ἅγιον Πνεῦμά του θὰ μᾶς φυλάξῃ, ὥστε νὰ βαδίζωμεν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, νὰ καταπατῶμεν λέοντα καὶ δράκοντα καὶ νὰ ρυσθῶμεν ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευτῶν.

Στήλη διὰ τοὺς γονεῖς

ΔΕΙΞΑΤΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

Ἀναμφιβόλως ἐντὸς τῆς οἰκογενείας κυριαρχοῦσα μορφὴ εἶνε ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα. Αὐτοὶ εἶνε οἱ ἀρχηγοὶ καὶ διευθυνταὶ τοῦ οἴκου. Αὐτοὶ εἶνε οἱ προστάται τῶν παιδιῶν, οἱ ὁποῖοι προνοοῦν δι' ὅλας αὐτῶν τὰς ἀνάγκας, ὄχι μόνον τὰς σημερινάς, ἀλλὰ καὶ τὰς μελλοντικάς. Αὐτοὺς βλέπουν καθημερινῶς καὶ εἰς αὐτοὺς ἀτενίζουν καὶ ἐλπίζουν τὰ παιδιά.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονοῦν οὐδὲ στιγμὴν οἱ γονεῖς, ὅτι ὑπεράνω αὐτῶν ἵσταται ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος, ὁ γενικὸς καὶ αἰώνιος Πατὴρ καὶ προστάτης καὶ κυβερνήτης ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Δι' αὐτό, ἡ προσπάθειά των πρέπει νὰ στρέφεται εἰς τὸ νὰ κυριαρχῇ περισσότερον ἐντὸς τῆς οἰκογενείας ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ, ἡ μορφὴ τοῦ ἐπουρανίου Πατρός. Ἡ ἐνθύμησις τοῦ Θεοῦ, ἡ εὐλαβὴς καὶ πλήρης ἐλπίδος, ἀσφαλῶς

εἶνε πηγὴ πλουσία παιδαγωγίας ὄχι μόνον διὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ τέκνα. Τὸ παιδαγωγικὸν ἔργον τῶν γονέων ὑπὲρ τῶν τέκνων ἔχει νὰ ὠφεληθῇ ἀνυπολογίστως πολλὰ καὶ νὰ διευκολυνθῇ σπουδαιότατα, ὅταν ὑπενθυμίζουν εἰς τὰ παιδιὰ τὸν Πατέρα τὸν ἐπουράνιον. Ἐὰν κατορθώσουν οἱ γονεῖς νὰ εἶνε ζωντανὴ ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας ἡ ἐνθύμησις τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν, εἰμποροῦν νὰ εἶνε ἥσυχοι ὅτι τὸ παιδαγωγικόν των ἔργον εὑρίσκεται εἰς τὸν δρόμον τῆς πλήρους ἐπιτυχίας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν ἀρκεῖ βεβαίως εἰς ἐκτάκτους τινὰς περιστάσεις ν' ἀναφέρετε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ δεικνύετε πάντοτε τὸν Θεόν, ὡς δημιουργὸν καὶ τεχνίτην πάνσοφον καὶ παντοδύναμον, ὡς πατέρα πανάγαθον, ὁ ὁποῖος προνοεῖ δι' ὅλα τὰ πλάσματά Του καὶ διευθύνει ἀοράτως τὸν βίον τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Τοιουτοτρόπως, ὅταν ἐξέρχεσθε εἰς ἐξοχήν, ἐπιληφθῆτε τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ δείξετε τὸν Θεὸν εἰς τὰ ἔργα Του. Ἐπιστήσατε τὴν προσοχὴν τῶν παιδιῶν σας εἰς τὴν ἀπαράμιλλον τῆς φύσεως ὡραιότητα. Οἱ ἐπιβλητικοὶ ὄγκοι τῶν ὑψηλῶν ὀρέων καὶ οἱ λόφοι καὶ αἱ πεδιάδες, τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη μὲ τοὺς θαυμασίους χρωματισμούς των καὶ τὴν ποικιλίαν τῆς εὐωδίας των, τὰ διάφορα εἴδη τῶν πτηνῶν μὲ τὰς τεχνικωτάτας φωλεάς των καὶ τὰς χαρμοσύνους φωνάς των καὶ τὸ γλυκύ των κελάδημα, τὰ ἔντομα καὶ αἱ πεταλοῦδαι καὶ οἱ μύρμηκες καὶ αἱ μέλισσαι καὶ ὅσα ἄλλα εἰμπορεῖ νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς εἰς τὴν ἐξοχήν, ὅλα αὐτὰ δείξατέ τα ὡς δείγματα τῆς ἀπείρου σοφίας τοῦ μεγάλου Δημιουργοῦ. Πηγαὶ ἐπίσης καὶ ποταμοὶ καὶ θάλασσα, καὶ μάλιστα ὅταν συνταράσσεται καὶ ζωντανεύῃ ἀπὸ τὴν βίαν τῆς ἀοράτου δυνάμεως τοῦ ἀνέμου, ἂς δίδουν ἐπίσης ἀφορμὰς θαυμασμοῦ πρὸς τὸν αἰώνιον τοῦ σύμπαντος Ποιητήν. Κατὰ δὲ τὴν νύκτα, τὸ ἀνεκδιήγητον κάλλος τοῦ οὐρανοῦ μὲ τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν ἄστρων παρέχει ἀνεξάντλητον θέμα διὰ νὰ παραστήσετε εἰς τὰ παιδιὰ τὸ ἀφάνταστον τοῦ Θεοῦ μεγαλεῖον.

Ἐκτὸς αὐτῶν ὅμως, καὶ ὁ βίος ὁ οἰκογενειακὸς δίδει ἀφορμὰς διὰ νὰ δείξετε εἰς τὰ παιδιά σας τὸν Θεὸν Πατέρα. Εἰς τὰς εὐτυχεῖς καὶ χαρμοσύνους ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ οἰκογένεια ἀπολαμβάνει ὑγείαν καὶ εἰρήνην καὶ ἔχει τὰ σωματικὰ ἀγαθά, διδάξατε τὰ παιδιά σας ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε δῶρα τοῦ καλοῦ Θεοῦ, διὰ τὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ εἶνε εὐγνώμονα καὶ νὰ Τὸν εὐχαριστοῦν εἰς τὰς προσευχάς των. Ὅταν δέ, ἀντιθέτως, ἀσθένεια ἢ ἀνάγκαι καὶ ἄλλα δυσάρεστα γεγονότα ἔρχωνται νὰ ταράξουν καὶ νὰ πικράνουν τὴν ἤρεμον ζωὴν τῆς οἰκογενείας, ἐξηγήσατε εἰς τὰ παιδιὰ ὅτι ὁ Θεὸς δοκιμάζει τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα μας πρὸς Αὐτόν· ἢ, μᾶς τιμωρεῖ δικαίως διὰ τὰς ἁμαρτίας μας καὶ μᾶς προσκαλεῖ νὰ μετανοήσωμεν καὶ διορθωθῶμεν. «Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε». Ἡ παραγγελία αὐτὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἂς εἶνε εἰς ἐφαρμογὴν ἐντὸς τῆς οἰκογενείας καὶ ἂς συνηθίσουν καὶ τὰ παιδιὰ νὰ δοξάζουν τὸν Θεὸν τόσον εἰς τὰ εὐχάριστα, ὅσον καὶ εἰς τὰ λυπηρὰ περιστατικά.

Ἀφορμὰς διὰ νὰ ὑπενθυμίζωμεν εἰς τὰ παιδιὰ τὸν Θεὸν παρέχει ἀρκετὰς καὶ ὁ κοινωνικὸς βίος. Θεομηνίαι καταστρεπτικαί, ἐγκλήματα ποὺ φανερώνονται καὶ τιμωροῦνται, περιουσίαι ἄδικοι ἐξαφανιζόμεναι εἰς ὀλίγον καιρόν, τὸ κακὸν τέλος ἑνὸς ἀπατεῶνος, ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀθωότητος ἑνὸς ἀδικηθέντος καὶ ἄλλα παρόμοια γεγονότα δίδουν εὐκαιρίαν διὰ νὰ εἴπωμεν εἰς τὰ παιδιὰ ὅτι ὁ δίκαιος Θεὸς δὲν παύει νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ νὰ ἐπεμβαίνῃ πολλάκις διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸ κακὸν ἢ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀρετήν.

Ὅταν τὰ παιδιὰ ἀναπνέουν συχνὰ τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἐνθυμήσεως τοῦ Θεοῦ, θὰ ἐμπνευσθοῦν ἐνωρὶς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶνε «ἀρχὴ σοφίας», καθὼς βεβαιώνει τὸ θεόπνευστον λόγιον. Παιδιά, τὰ ὁποῖα θὰ συνηθίσουν ἐξ ἀρχῆς νὰ ἐνθυμοῦνται καὶ νὰ φοβοῦνται τὸν Θεόν, ὄχι μόνον τοὺς γονεῖς των θὰ σεβασθοῦν, ἀλλὰ καὶ θὰ συγκρατηθοῦν εὐκολώτερον ἀπὸ τὸν κατήφορον τῆς ἁμαρτωλῆς ζωῆς καὶ θὰ θέσουν θεμέλια ἰσχυρὰ ἑνὸς βίου, τὸν ὁποῖον θὰ διακρίνῃ ἡ εὐσέβεια, ἡ ἠθικότης, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη.

Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν.

ΕΥΝΙΚΗ

Ἢ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

—Ἡ μόνη ἀπόδειξις, ποὺ εἰμπορῶ νὰ σᾶς δώσω περὶ τῆς ἐχεμυθείας μου, εἶνε ὅτι εἶμαι ξένος εἰς τὴν Ρώμην.

—Ἐὰν εἶνε ἔτσι, φοβοῦμαι, ὅτι δὲν θὰ μοῦ εἶσαι χρήσιμος, εἶπεν ἡ κυρία παρατηροῦσα ἐναλλὰξ τὰ σημειώματα, ποὺ ἐκράτει εἰς τὸ χέρι, καὶ τοὺς σκλάβους, ποὺ εἶχε μεταφέρει τὸ φορεῖόν της. Ὄχι, πρέπει νὰ τὰ στείλω ἐκεῖ. Πρέπει, εἶπε μεγαλοφώνως, σὰν νὰ ἀπαντοῦσε εἰς καμμίαν νοερὰν ἐρώτησιν. Ἐὰν δὲν ἔχουν ἀκόμη φύγει ἀπὸ τὴν Ρώμην, καθὼς ἔμαθα, θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς νὰ κατώρθωνα νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀγαπητήν μου Αὐγούσταν. Ὑπῆρξε τόσον καλή, τόσον στοργικὴ εἰς τὴν πρότασιν, ποὺ μοῦ ἔκαμε.

Ὁ Φοῖβος, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσία ἐφαίνετο λησμονηθεῖσα, ἐσκέπτετο ἀπορῶν, ἐὰν αὐτὴ ἡ κυρία εἶχεν ἔλθει νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν παράδοξον φυλακισμένον, ὁ ὁποῖος ἐζήτει τόσην τιμὴν διὰ τὸν Θεόν του.

—Νομίζω, εἶπεν ἡ κυρία, ἐπανερχομένη εἰς τὴν πρώτην ἰδέαν της, ὅτι θὰ εἰμποροῦσα νὰ σοῦ δώσω νὰ καταλάβῃς ποῦ θὰ εὕρῃς τὴν οἰκίαν τῶν Γράκχων. Εὑρίσκεται ὄχι μακρὰν τῆς Καπίνας πύλης.

Συγχρόνως μὲ τὰ λόγια της αὐτά, ἔδωκεν εἰς τὸν νεανίαν τὰ σημειώματά της, σφραγισμένα μὲ μίαν κοκκίνην μεταξωτὴν κλωστήν.

Ὁ Φοῖβος ἐσκίρτησεν εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ παρατηρῶν τὴν κυρίαν κατὰ πρόσωπον:

—Μάλιστα, εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ τὴν εὕρω. Θὰ τὴν ζητήσω εἰς ὅλας τὰς γωνίας τῆς Ρώμης, εἶπε ζωηρῶς καὶ κατακόκκινος.

Ἡ κυρία δὲν ἀντελήφθη καθόλου τὴν συγκίνησίν του.

—Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ ζητήσῃς τὴν πύλην Καπίναν. Ἀμέσως μετὰ τὰ τείχη εἶνε ἡ ἔπαυλις τῶν Πλατάνων. Θὰ εὕρῃς ἴσως κανένα μικρὸν βοσκόν, ὁ ὁποῖος θὰ σοῦ τὴν δείξῃ. Ζήτησε νὰ ὁμιλήσῃς εἰς τὴν εὐγενῆ Αὐγούσταν καὶ μὴ δώσῃς αὐτὰ τὰ γράμματα εἰς κανένα ἄλλον, παρὰ μόνον εἰς αὐτήν. Καὶ ἐὰν ἀκόμη οἱ δοῦλοί της θὰ ἤθελαν νὰ τὰ πάρουν, εἰπέ τους ὅτι ἔρχεσαι ἀπεσταλμένος ἐκ μέρους τῆς Κορνηλίας. Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, ἐὰν αὐτὴ ἡ οἰκογένεια ἔφυγεν ἀπὸ τὴν πόλιν, κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ δούλου μου, ἢ ἐὰν ἐπεβράδυνε τὴν ἀναχώρησίν της.

Ὁ Φοῖβος ἐπῆρε τὰ ὡραῖα λευκὰ σημειώματα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς κυρίας καὶ κατηυθύνθη πρὸς τὴν πύλην τοῦ Νότου.

Ἡ Κορνηλία ἴσως νὰ ἐξεπλάγη ἀπὸ τὴν προθυμίαν τοῦ παραγγελιοδόχου της· ἀλλὰ θὰ ἐξεπλήσσετο περισσότερον, ἐὰν τὸν εἶχε παρακολουθήσει. Διότι εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν, ὁ νέος, συναντήσας ἕνα ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, ἐστάθη, ὑπεκλίθη καὶ εἶπε μὲ συγκίνησιν.

Ἐλέησέ με, Παλλὰς Ἀθηνᾶ, καὶ ὁδήγησέ με εἰς τὴν Εὐνίκην μου!

Διέσχισε ταχέως τὸν Φόρον, καὶ ἀκολουθῶν τὸν ἴδιον δρόμον, ποὺ εἶχε περάσει πρὸ δύο ἡμερῶν ἡ ἀδελφή του, διῆλθε διὰ τῆς πύλης Καπίνας. Ἐκεῖ, ἠρώτησε διὰ τὴν ἔπαυλιν τῶν Πλατάνων. Τὴν ἀνεκάλυψεν ὄχι χωρὶς κόπον. Ἀλλὰ πρὸς μεγάλην του λύπην ἔμαθε, προτοῦ φθάσῃ ἀκόμη ἐκεῖ, ὅτι αὕτη ἦτο ἐγκαταλελειμμένη.

—Ἡ οἰκογένεια αὐτὴ ἔχει φύγει διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ μείνῃ ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια ἐκεῖ, τοῦ εἶπεν ἕνας γέρων σκλάβος, ποὺ κατοικοῦσε ἐκεῖ πλησίον καὶ ἐφαίνετο νὰ γνωρίζῃ περὶ τῶν Γράκχων.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Σωτηρία ἐκ τῶν..... Δελφῶν!

Ὅταν ἱδρύετο ἀπὸ τὰ περισσότερα Κράτη τοῦ κόσμου ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν καὶ οἱ δημιουργοί της τὴν ἐστεφάνωναν μὲ ἄφθονα ρητορικὰ ἄνθη, οἱ εὐπιστότεροι ἤλπισαν, ὅτι τὸ καθίδρυμα τοῦτο θὰ ἐξησφάλιζε πλέον διὰ παντὸς τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἤρκεσαν δέκα πέντε μόλις ἔτη, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ μία σκιὰ ἄνευ σπουδαίας τινὸς ἐπιρροῆς, χρησιμεύουσα μόνον νὰ δικαιολογῇ εὐσχήμως τὰ ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐξοπλιζόμενα πρὸς νέους πολέμους ἔθνη. Καὶ ἡ ἀποτυχία της αὕτη ὀφείλεται μόνον εἰς τὸ ὅτι προσεπάθησε νὰ γίνῃ εἰρηνοποιὸς ἄνευ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς εἰρήνης, ἄνευ Χριστοῦ, καίτοι δὲν ἦτο κατὰ τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλ' ἰδού, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς Κ.Τ.Ε. ἡ Ἑλλὰς φιλοδοξεῖ νὰ δώσῃ φῶς ἀπὸ τὴν πηγὴν τοῦ σκότους καὶ εἰρήνην ἀπὸ τὴν πηγὴν τῶν πολέμων, ἀπὸ τὴν παλαιὰν εἰδωλολατρείαν της καὶ ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν! Ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσιν αἰώνων χριστιανικὸν φῶς ἡ Ἑλλὰς ζητεῖ ν' ἀναστήσῃ τὸν εἰδωλικὸν Φοῖβον, ὁ ὁποῖος ἀποθνήσκων διεκήρυξεν, ὅτι «οὐκέτι ἔχει καλύβην καὶ μάντιδα τέχνην»· διότι ὁ Χριστιανισμὸς ἀπεκάλυψεν ὅτι πηγὴ λαλοῦσα δὲν ἦτο ἄλλη παρὰ «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, ὁ κοσμοκράτωρ τοῦ σκότους», ὁ ὁποῖος ἐξηπάτα τοὺς εἰδωλολατρικοὺς λαούς. Καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς διὰ στόματος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων ἐτονίσθη, ὅτι πρέπει «νὰ ζωογονήσωμεν τὸ ἄτονον ἀπολλώνειον φῶς» καὶ «τὴν ἀκτινοβολίαν τῶν Ἀμφικτυονιῶν, τῆς παλαιᾶς ταύτης Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν», διὰ νὰ παρασκευασθῇ «τὸ ψυχολογικὸν ἔδαφος εἰρηνικῆς συνεργασίας τῶν λαῶν»· ὅτι πρέπει νὰ ἱδρύσωμεν «ναὸν τῆς δελφικῆς ἰδέας, ἡ ὁποία ἐθεωρήθη τὸ οὐράνιον τόξον (!) μετὰ τὴν πολεμικὴν καταιγίδα» κλπ. κλπ.

Τὸ μόνον δὲ ποὺ δὲν ἐλέχθη, ὑπενοεῖτο ὅμως σαφέστατα, ἦτο τό: «Τρέξατε, σπεύσατε εἰς τὸ..... Μαντεῖον τῶν Δελφῶν»!

Εὐφυὴς ρεκλάμα.

Ἀλλ' ἂν αὐτά, λεγόμενα ἀπὸ στόματα ἐπισήμων, δὲν εἶναι «ἀερολογίαι», ἱκαναὶ «νὰ κωμικοποιήσουν τὴν Ἑλλάδα», ὅπως τὰ ἐχαρακτήρισε σοβαρὰ πολιτικὴ ἐφημερίς, πάντως δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν σοβαρώτερα ἀπὸ μίαν τουριστικὴν ρεκλάμαν. Καὶ ὅπως μερικὰ φάρμακα «σπεσιαλιτὲ» καὶ τὰ λουτρὰ μερικῶν ἰαματικῶν πηγῶν, κατὰ τὰς σχετικὰς διαφημίσεις των, τὰς δημοσιευομένας εἰς τὰς ἐφημερίδας, θεραπεύουν πᾶσαν νόσον καὶ ὑπόσχονται ἀσφαλῆ τὴν σωτηρίαν—ἄν μὴ τοῦ ἀσθενοῦς, πάντως τῆς τσέπης τοῦ ἐμπόρου τῶν φαρμάκων—ἔτσι φαίνεται ὅτι ἐσκέφθη καὶ τὸ Κράτος' ὅτι δὲν πειράζει, χάριν ἐμπορικῶν σκοπῶν, ν' ἀναστήσῃ καὶ τὸ εἴδωλον τοῦ Ἀπόλλωνος τῶν Δελφῶν, διὰ νά.....σώσῃ τὸν κόσμον!

Τὰ γράφομεν αὐτά, διότι δὲν φανταζόμεθά ποτε ὅτι ὁ σώφρων ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων ἐπίστευσεν, ὅτι ἡ χριστιανικὴ Ἑλλὰς δύναται εἰς τὸν εἰκοστὸν μετὰ Χριστὸν αἰῶνα νὰ χρησιμεύσῃ ἀπόστολος τοῦ..... Ἀπόλλωνος!

«Μητροπολῖται καὶ ἐπίσκοποι».

Ἐπὶ τῇ ἐκφρασθείσῃ ἰδέᾳ, ὅτι πρέπει νὰ γίνουν καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι—ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων, σύμφωνα ἄλλως τε καὶ μὲ τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας—πολιτικὴ ἐφημερὶς ἐσημείωσε τὰ ἀκόλουθα ὀρθότατα, εἰς τὰ ὁποῖα, ἐκτὸς τῶν ὑποψηφίων, ὅλοι οἱ ἀληθῶς ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν πραγματικὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ τοῦ κύρους τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, θὰ ἠδύναντο προθύμως νὰ προσυπογράψουν.

«Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, ἐφ' ὅσον γίνεται τώρα πάλιν σκέψις περὶ δημιουργίας πλήθους ἐπισκόπων, ἄνευ λόγου πραγματικῶς ἀποχρῶντος. Ἐρρίφθη ἡ ἰδέα νὰ ὑπάρχῃ ἀνὰ εἷς μητροπολίτης εἰς κάθε ἕδραν νομοῦ, ἀνὰ εἷς ἐπίσκοπος δὲ εἰς τὴν πρωτεύουσαν κάθε ἐπαρχίας. Καὶ τοῦτο, διότι—λέγουν—εἶνε λίαν ἀμόρφωτος ὁ κλῆρός μας καὶ ἔχει ἀνάγκην τῆς διαρκοῦς ἐποπτείας ἱεραρχῶν. Τὸ ἐπιχείρημα εἶναι σαθρόν, σαθρότατον. Ἂν ὁ κλῆρός μας εἶναι ἀμόρφωτος εἰς σημαντικὸν ποσοστόν—καὶ εἶναι—ἂς δημιουργηθοῦν ἱερεῖς μορφωμένοι καὶ ἂς μὴ χειροτονοῦνται ἀνάξιοι, ὅπως συμβαίνει ἕως τώρα. Ὁ ἐπίσκοπος δὲν ἔχει ὡς προορισμὸν νὰ ἀναπληρώνῃ τὰς ἐλλείψεις κλήρου ἀμαθοῦς. Ἡ δημιουργία τόσου πλήθους ἐπισκόπων θὰ εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἀξιώματος. Καί, ὡς γνωστόν, ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ἡ ἀνωτάτη βαθμὶς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, ἡ ὁποία τρεῖς ἔχει βαθμούς: τὸν τοῦ διακόνου, τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ἐπισκόπου. Ἂν δημοσιευθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μητροπολιτῶν καὶ τῶν ἐπισκόπων ποὺ εὑρίσκονται σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα—ἐγγίζουν τὴν ἑκατοντάδα—θὰ κατεδεικνύετο τὸ ἀτοπώτατον τῆς ἀναδείξεως νέων ἱεραρχῶν. Ἡ ἀνάδειξις αὐτὴ θὰ ἐξυπηρέτει μόνον φιλοδοξίας, ἀσυμβιβάστους πρὸς τὴν λευϊτικὴν διακονίαν».

«Τὸ καθίδρυμα τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης».

Συνεχίζων τὰς περὶ Θρησκείας καὶ Ἐπιστήμης κρίσεις του ὁ ἐκ τῶν μεγαλυτέρων συγχρόνων ἐπιστημόνων ἀμερικανὸς Kirtley Fletcher Mather, περὶ τοῦ ὁποίου ἐσημειώσαμεν καὶ εἰς τὰ δύο προηγούμενα φύλλα, γράφει.

«Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη ἐπιδοκιμάζει τὴν θρησκείαν ποὺ ζητεῖ σταθερῶς νέον καὶ καλύτερον φῶς ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῆς ζωῆς, ἀγωνίζεται νὰ καταστήσῃ περισσότερον ἀποτελεσματικὴν τὴν νόμιμον ἐνέργειαν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ κόσμου, καὶ εὑρίσκει εἰς τὴν πεῖραν τῶν διανοουμένων ἐπαρκῆ ὁδηγὸν διὰ τὴν ἀλήθειαν.

Εἰς μίαν τοιαύτην θρησκείαν ἡ ἐπιστήμη παρέχει ὄχι μόνον τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ σκοποί της θὰ ἐπιτευχθοῦν, ἀλλὰ καὶ φῶς ἐπὶ τῆς φύσεως τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ εἰμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πολὺ ἐπαρκὲς θεμέλιον τῶν γεγονότων, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ ἀνιδρυθῇ τὸ ὑπέρτατον καθίδρυμα τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης. Τὸ θεμέλιον αὐτὸ στηρίζεται τετραγωνικῶς. Αὐτὸ ὑποστηρίζει τὴν πεποίθησιν εἰς τὴν Ἀγαθὴν Διάνοιαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἡ διεύθυνσις τοῦ σύμπαντος, παρέχει τὸ αἴσθημα τῆς ἀσφαλείας εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀβεβαιοτήτων τῆς ζωῆς, πίστιν εἰς τὰς δημιουργικὰς δυνάμεις τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων, καὶ ἐλπίδα διὰ τὸ μέλον τῆς ἀνθρωπότητος, ἀτομικῶς καὶ συνολικῶς. Ἱδρύοντες ἐπ' αὐτοῦ τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε μία ἐπαρκὴς θρησκεία νὰ ἀνεγείρῃ, πρέπει νὰ ἔχωμεν κάποιον κανόνα κρίσεως ἢ ἐκτιμήσεως, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Εἰς ἐρώτησιν πολλῶν συνδρομητῶν μας ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν ἀπαντῶμεν καὶ δημοσίᾳ ὅτι ὁ περιοδεύων ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας κ. Σ. Κατσιγιαννόπουλος οὔτε εἶχέ ποτε οὔτε ἔχει συνεργασίαν τινὰ μὲ τὸ περιοδικόν μας.

(Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Ζωῆς»)

Ὅλοι ὅσοι μελετοῦν τὴν «Ζωὴν» καὶ ὠφελοῦνται ἐξ αὐτῆς, ἔχουν καθῆκον νὰ συνιστῶσιν αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλους, συντελοῦντες οὕτω εἰς τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν. Τοιαύτη φροντὶς ἀποτελεῖ καὶ τὴν καλλιτέραν ἀντίδρασιν ἐναντίον τῆς ἐξαπλώσεως τῶν ἀνηθίκων ἀναγνωσμάτων.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Εὐαγγελιστρίας (Πειραιῶς) ὁ ἱεροδ. Κωνσταντ. Πλατῆς.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. ἱεροδ. Λεωνίδας Παρασκευόπουλος ἐν *Χίῳ*· Γ. Γεωργαντόπουλος ἐν τῇ περιφερείᾳ *Λαρίσης* καὶ Περικλῆς Φωτόπουλος ἐν *Αἰτωλικῷ*· καὶ οἱ περιοδεύοντες κ.κ. Λάζ. Χατζηθέμελις ἐν *Ρεθύμνῃ*· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν *Ἀργοστολίῳ*· Χ. Παπαγιάννης ἐν *Πρεβέζῃ* καὶ Παν. Παπαγιάννης ἐν *Λαρίσῃ*.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.